

Hankkeen nimi: Lukiosta käytännön taitajia

Euroopan unioni
Euroopan sosiaalirahasto

Hankesuunnitelma
Kestävää kasvua ja työtä 2014–2020
Suomen rakennerahasto-ohjelma

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

Viranomaisen merkintöjä

Saapumispäivämäärä 3.2.2016	Diaarinumero EURA 2014/1986/09 02 01 01/2015/KESELY
Käsittelijä Minna Koivukangas	Puhelinnumero 0295 022 762
Hakemusnumero 101153	Hankekoodi S20448
Hakemustyyppi Muutoshakemus	Tila Käynnissä

1 Viranomainen, jolle hakemus osoitetaan

Viranomainen Keski-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

2 Hakijan perustiedot

Hakijan virallinen nimi Pihtiputaan kunta	
Organisaatiotyyppi Kunta	Y-tunnus 0243027-4
Jakeluosoite Koulutie 2	Puhelinnumero 044 459 6887
Postinumero 44800	Postitoimipaikka Pihtipudas
Tilinumero (IBAN) FI0653450820000456	BIC OKOYFIHH
WWW-osoite http://www.pihtipudas.fi	
Hankkeen yhteyshenkilön nimi RÄISÄNEN PENTTI	Yhteyshenkilön asema hakijaorganisaatiossa aluelukion rehtori
Yhteyshenkilön sähköpostiosoite pentti.raisanen@pihtipudas.fi	Yhteyshenkilön puhelinnumero 044 459 6873
Hakijoiden lukumäärä tai tuen siirto -menettely ☒ Vain yksi hakija	☐ Hakijoita on useampi kuin yksi (yhteishanke)
☐ Hakija siirtää osan haettavasta tuesta yhdelle tai useammalle taholle hankkeen toteuttamista varten (tuen siirto)	

3 Hankkeen perustiedot

Hankkeen julkinen nimi Lukiosta käytännön taitajia	
Alkamispäivämäärä 1.8.2015	Päätymispäivämäärä 31.7.2017
Toimintalinja 4. Koulutus, ammattitaito ja elinikäinen oppiminen	
Erityistavoite 9.1. Siirtymävaiheita ja koulutuksellista tasa-arvoa tukevien palveluiden parantaminen	
Hanketyyppi Hanke, jossa on henkilöitä varsinaisena kohderyhmänä	

4 Tiivistelmä (julkaistaan internetin tietopalvelussa)

4.1 Hankkeen julkinen tiivistelmä (tavoitteet, toimenpiteet, tulokset)

Lukiosta käytännön taitaja

Monet lukiolaiset siirtyvät lukion ja jatko-opintojen välisenä aikana työelämään, ennen jatko-opintojen tai esim. asepalveluksen aloittamista. Toisilla lukiosta valmistuneilla taas ei ole selkeää suunnitelmaa tai tietoa jatko-opinto paikasta. Monilla olisi myös halua ja tahtoa tutustua lähemmin yrittäjyyteen, mutta sopivaa oppisopimuspaikkaa, koulua tai opiskeluvaihtoehtoa ei löydy.

Hankkeen tavoitteena on lisätä opiskelijoiden työelämätietoisuutta ja -osaamista eri aineiden opetussuunnitelmassa olevien kurssien avulla ja tätä kautta selkeyttää jatko-opintojen suunnittelua. Hankkeessa luodaan malli ja opintokokonaisuus, joka mahdollistaa lukion aikana työelämätaitojen opiskelun sekä koulussa teoreettisina opintoina että niihin integroituina työssä oppimisina paikallisissa yrityksissä sekä yhteisöjen ja julkisen sektorin työpaikoilla. Hankkeessa kehitetään Saarijärvi-Viitasaari seudun lukioiden oma Työelämäpassi, joka koostuu kolmesta eri opintokokonaisuudesta. Työelämäpassiin sisältyvien kurssikokonaisuuksien avulla lukiolainen saa hyvän kuvan työelämästä ja näin edesautetaan mm. jatko-opintopaikan valintaa sekä tulevaisuuden urasuunnittelua.

Hankkeen avulla nuorille saadaan tietoa työllistymismahdollisuuksista, työelämässä tarvittavista yleisistä hyvistä tavoista, kuten mm. asiakaspalvelusta sekä yrittäjänä toimimisesta. Yhteistyökumppaneiksi tulevat seutukunnan yritykset ja järjestöt, kunnat sekä kehittämissyhtiöt, oppilaitokset, kansalaisopistot sekä muut hankkeet jotka tukevat Lukiota käytännön taitaja -hankkeen toimenpiteitä. Varsinkin taito- ja taideaineiden opiskelussa tehdään jo monipuolista yhteistyötä eri toimijoiden välillä. Samalla kehitetään työelämätaitoja lisäävien lukion ulkopuolisten osaamisnäyttöjen hyväksi lukua lukion oppimäärään ja luodaan kursseja, joiden suorittaminen voidaan toteuttaa oikeassa työ- ja yritys ympäristössä.

4.2 Hankkeen nimi englannin kielellä

From high school masters of practical

4.3 Hankkeen julkinen tiivistelmä englannin kielellä

From high school masters of practical

Many high school graduates proceed directly from high school to working life even though they haven't started postgraduate studies or military service. In the other hand there are graduates who don't know what to study next or they don't have a clear career plans. There are also graduates who would like to become entrepreneurs but they don't have a proper place to indenture.

The aims of the project are to increase student's knowledge and know-how of working life using various substances in the curriculum of the courses. The project consists of a model that allows for students learning the working know-how skills both in school and theoretical studies. These studies are integrated into the work-based learning in to the local businesses and communities and public sector workplaces. The project will develop Saarijärvi-Viitasaari region's secondary schools own Career Passport, which consists of three different study modules. Study modules included in the Career Passport by means of a high school student to get a good picture of the business market and help them among other things postgraduate study site selection and future career planning.

The project will provide information of employment for young people, as well as being an entrepreneur. It is also important to inform how to behave in working environment. The project partner will be the region's businesses and organizations, municipalities and development companies, educational institutions, adult education centers and other projects. Especially the art and the skill are studies carried out in wide-ranging co-operation between the various

Hankkeen nimi: Lukiota käytännön taitaja

actors. At the same time develop work know-how skills outside of a high school courses and create the new courses which can be pass in the right work and business environment.

5 Hankkeen tarve, tavoitteet ja kohderyhmä

5.1 Mihin tarpeeseen tai ongelmaan hankkeella haetaan ratkaisua? Miten hanke on valmisteltu? Miten valmistelussa on otettu huomioon aiemmin rahoitettujen hankkeiden tulokset?

Monet lukiolaiset siirtyvät lukion ja jatko-opintojen välisenä aikana työelämään, ennen jatko-opintojen tai esim. asepalveluksen aloittamista. Toisilla lukiosta valmistuneilla taas ei ole selkeää urasuunnitelmaa tai tietoa jatko-opintopaikasta. Monilla olisi myös halua ja tahtoa lähteä esim. yrittäjän uralle, mutta sopivaa oppisopimuspaikka ei löydy. Saarijärvi-Viitasaari seudulla toimii myös useita pk- ja mikroyrityksiä, joilla on suuri tarve palkata työntekijöitä sesonki- ja kausiluonteisiin tehtäviin, tällaisia ovat esimerkiksi matkailualan yritykset. Näille yrityksille toimialan substanssiosaamisella ei ole niin suuri merkitystä vaan lukioiden tarjoama yleissivistys, esim. kielitaito, on huomattavasti tärkeämmässä roolissa. Ongelmakohtana nousee esille lukiolaisten verraten vähäinen työelämän tuntemus ja työelämätaitojen hallinta, johon hankkeella pyritään vastaamaan. Hankkeella pyritään lisäämään lukiolaisten työelämätaitoja ja -valmiuksia sekä tätä kautta parantaa heidän mahdollisuuksiaan saada tietoa ja kokemuksia työelämästä, joista on hyötyä jatko-opintojen valinnassa ja tulevaisuuden uravalinnassa. Kiinnostavien työtehtävä-, ammatti- ja uramahdollisuustietoisuuden kasvaessa nuoren tulevaisuudensuunnitelmat mm. jatko-opintojen suhteen selkeytyvät. Näin hanke ehkäisee lukiosta valmistuvien nuorten syrjäytymistä, vähentää opiskelijoiden lukion jälkeistä toimetonta aikaa sekä parantaa paikallisten yritysten kausityöntekijöiden saantia ja valmiuksia.

Karstulan lukio sekä Karstulan yrittäjät kokoontuivat alkusyksystä 2014 suunnittelemaan erilaisia menetelmiä, joilla saataisiin työelämä integroitua paremmin lukio-opintoihin. Erityisesti taito- ja taideaineiden kurssien kautta tällaista integrointia pystyisi kokeilemaan työpaikoilla oppien. Tarkoituksena tällaisella integroinnilla olisi torjua nuorten syrjäytymistä ja lähentää lukion sekä paikallisten yritysten yhteistyötä. Karstulan Lukio aloitti hankkeen suunnittelun kutsumalla eri toimijat (kunta, kehittämisyritys, paikalliset yrittäjät, yhteisöt) koolle keskustelemaan koulutuksen ja työelämän yhteistyön tiivistämisestä. Keskusteluissa nousi nopeasti esille asioita jokaisen osapuolen näkökulmasta. Esimerkiksi alueen työllistymismahdollisuuksien parantaminen ja sukupolvenvaihdoksiin valmistautuminen olivat asioita jotka nousivat keskusteluissa esille. Uravalintojen selkiytyminen ja ammattiin valmistavaan koulutukseen siirtyminen lukio-opintojen jälkeen olivat myös asioita jotka mietityttivät hankkeen suunnittelun yhteydessä. Näiden lisäksi nuorten syrjäytymisen ehkäisy ja arjen hallinnan taitojen oppiminen koettiin tärkeiksi asioiksi lähitulevaisuudessa. Suunnittelun ja keskustelujen edetessä päätettiin laajentaa hanketta myös Saarijärvi-Viitasaari seudun muihin lukioihin, jotta saataisiin riittävän laajasti toimijoita mukaan hankkeeseen.

Tässä hankkeessa on tarkoitus koota tarpeet yhteen ja kehittää toimintamalli, joka vastaa useampaan ongelmaan mitä lukioiden sekä elinkeinoelämän välillä on.

5.2 Mitkä ovat hankkeen tavoitteet?

Hankkeen tavoitteena on luoda toimintamalli ja lukion oppimäärään kuuluva (valinnainen) opintokokonaisuus, Työelämäpassi, joka mahdollistaa lukion aikana työelämätaitojen opiskelun sekä koulussa teoreettisina opintoina että niihin integroituna työssä oppimisina paikallisissa yrityksissä, yhteisöissä sekä julkisen sektorin työpaikoilla. Tämä opintokokonaisuus olisi 4-9 kurssin mittainen eli noin 6-13,5 opintopistettä. Opintokokonaisuuden keskeinen tavoite on kehittää työelämätaitoja sekä – tietoja. Samalla kehitetään lukion ulkopuolisten osaamisnäyttöjen hyväksi lukua lukion oppimäärään ja luodaan kursseja, joiden suorittaminen voidaan toteuttaa oikeassa työ- ja yritysympäristössä. Kurssien suunnittelusta vastaa projektipäällikkö yhdessä lukioiden opettajien kanssa. Lukiot valitsevat hankkeeseen osallistuvat vastuupettajat, jotka toimivat projektipäällikön kanssa sekä lukiokohtaisesti että yhdessä muodostaen hankkeelle pedagogisen tukiryhmän. Hankkeen tavoitteena on myös tunnustella muiden seudun oppilaitosten (mm. Poke, JAMK, JAO) yhteistyömahdollisuudet nuorten työelämätaitojen ja – tietojen kartuttamiseksi.

Hankkeen nimi: Lukiota käytännön taitajia

Tiiviillä yhteistyöllä ehkäistään myös nuorten syrjäytymistä. Yhteistyön ansiosta nuorille saadaan myös ajantasaiset ja oikeat tiedot työelämästä ja työelämän tilanteesta, jotta koulutus- ja uravalintojen ratkaiseminen olisi aiempaa helpompaa. Tiivis yhteistyö oppilaitosten ja elinkeinoelämän kanssa edesauttaa jatko-opintoihin sijoittumisessa ja sopivan koulutuspaikan löytymisessä. Opiskelijoille järjestetään opintomatkoja mm korkeakouluihin ym oppilaitoksiin.

Toimivan oppilaitos-työelämä verkoston avulla tavoitteena on myös turvata alueen työvoiman saanti tulevaisuudessa sekä mahdollisesti löytää jatkajia myös tuleviin sukupolvenvaihdos tarpeisiin. Saarijärvi-Viitasaari seudulla on useita pk- ja mikroyrityksiä, joilla on suuri tarve sesonki ja kausityövoimalle. Yritykset saavat myös etua lukioiden yleissivistävästä opetuksesta, esim. matkailu- ja muut asiakaspalveluyritykset hyötyisivät monipuolisesta kielitaidosta. Hankkeen avulla lukio-opiskelijat voivat myös tehokkaasti hyödyntää opiskelujen välisen ajan.

Tavoitteet lyhyesti:

Hankkeen päätavoitteena on luoda Saarijärvi-Viitasaari seudun lukioiden yhteinen lukiolaisten työpassi, joka on ansioluettelo niistä kursseista, joita valmistunut opiskelija on lukion aikana suorittanut. Lukiolaisen työpassiin kerätään työelämä- ja elämänhallintaan liittyvien kurssien ja kurssikokonaisuuksien suorittamisesta merkintöjä, joita opiskelija voi käyttää tulevilla työpaikkahauissa, jatkokoulutuspaikkahauissa tai esim. liiketoimintasuunnitelman liitteenä yritystä perustettaessa. Työpassi jaetaan lukiolaisille päästötodistuksen yhteydessä.

Lukiolaisen työpassi on siis todistus siitä, että valmistuneella lukiolaisella on riittävät valmiudet työelämään siirtymiseksi. Lukiolaisen työelämäpassi koostuu lukiolaiselle tarjotuista ”työelämäkurssien” sisältökuvauksista sekä lukiolaisen suoritusmerkinnöistä tässä opintokokonaisuudessa.

Tällainen todistus helpottaa nuoria työllistymään kesäisin ja lukion jälkeisenä ”toimettomana” aikana, jolloin odotetaan jatko-opintopaikan alkamista ja/tai esim. asepalvelukseen siirtymistä.

Lukiolaisen työpassi koostuu kolmesta opintokokonaisuudesta:

1. Yhteiset työelämätiedot ja – taidot
2. Käytännön työelämätaidot
3. Avuksi työelämään

Nämä kolme opintokokonaisuutta jaetaan vielä kursseihin, jotka ovat laajuudeltaan noin 1,5 opintopisteen mittaisia. Yhteiset työelämätiedot ja – taidot opintokokonaisuus koostuu esimerkiksi Yleiset työelämätaidot, Sisäinen ja ulkoinen yrittäjyys sekä Asiakkaan kohtaaminen – kursseista. Kurssien tavoitteena on lukion teoria-opiskeluna oppia ja saada tietoa millaista on työ toisen yrityksessä, mitä pitää ottaa huomioon työpaikkaa haettaessa, haastattelussa, työpaikalla jne. Tavoitteena on myös käydä läpi millaisia velvollisuuksia nuorelle asetetaan työpaikalla, mitä vastuita häneen kohdistuu sekä millaisia oikeuksia nuorella opiskelijalla on työelämässä. Tällaisia asioita ovat mm. palkkaus, työsopimukset jne. Teoriaosiossa käydään läpi myös tärkeitä työelämätaitoihin liittyviä kokonaisuuksia kuten asiakaspalvelutaidot, johtaminen, esiintyminen jne. Näitä taitoja ja kokonaisuuksia voidaan opiskella lukioiden yhteisillä tai erikseen järjestettävillä kursseilla. Yhteiset työelämätiedot ja – taidot opintokokonaisuuden kursseilla käsitellään myös sosiaalisen median käyttämisestä työnhaussa, miten sosiaalinen media profiloit käyttäjää ja millaisen ennakkovaikutuksen sitä kautta voi antaa. Sosiaalisen median käyttöä voidaan myös yhdistää muihin lukion aineisiin ja opintoihin (esim. psykologia, äidinkieli, draama, ilmaisutaito jne.). Aihealueeseen liittyy myös yrittäjyyskurssi ja valmennusta yrittäjyyteen. Tavoitteena käydä läpi mm. sisäinen yrittäjyys, yritteliäisyys, minuuus, itsetuntemus, sisäinen motivaation herättäminen, innovointitekniikat, oman osaamisen myyminen ja brändäys jne. yrittäjyyteen ja yrittäjänä toimimiseen liittyviä perusasioita.

Hankkeen nimi: Lukiota käytännön taitaja

Monipuolistamalla kurssivaihtoehtoja pyritään innostamaan nuoria käyttämään myös muiden yhteistyökumppaneiden kuten kesäyliopistot, avoin ammattikorkeakoulu, kansalaisopistot jne. kursseja. Ja saamaan näin entistä laajempaa osaamista ja kokemusta, jotka tukevat nuoren tulevaa uravalintaa.

Käytännön työelämätaidot opintokokonaisuuden kursseilla sovelletaan käytäntöön työssä oppien Yhteiset työelämätaidot ja – tiedot kokonaisuuden, lähinnä teoreettisesti opiskellut asiat. Käytännön työelämätaidot kokonaisuus sisältää mm. Testaa työelämätaidoni, Tunnistan oman yrittäjyyteni sekä Kohtaan oikean asiakkaan kurssit, jotka suoritetaan osittain tai kokonaan oikeassa työympäristössä. Tavoitteena on harjoitella työssä oppien paikallisissa yrityksissä, yhteisöissä tai julkisen sektorin työpaikoilla käytännön työelämätaitoja. Harjoittelu voi tapahtua myös kouluajan ulkopuolella, josta raportoidaan ja annetaan palautetta (työnantaja sekä opiskelija raportoivat valvovalle opettajalle). Harjoittelun tai kurssin päätyttyä työnantaja raportoi ja antaa palautetta opiskelijan työelämätaidoista (esim. vuorovaikutustaidot, aloitteellisuus, oman työn arviointi jne.). Työnantaja ei keskity arvioinnissa opiskelijan substanssiosaamiseen vaan kurssin teeman mukaisiin asioihin. Oppilas raportoi oman työnsä onnistumisesta, osallistumisesta työntekoon, työtavoista, kehittämisestä jne. Raportoinnissa käytetään tietotekniikkaa avuksi. Hankkeen aikana tehdään sopiva raportointijärjestelmä tähän tarpeeseen.

Kukin opintokokonaisuus kuvataan työelämäpassissa kursseittain, ja niihin merkitään opiskelijan lukion aikana suorittamat osuudet.

Avuksi työelämään opintokokonaisuus koostuu lukion ulkopuolisten vapaa-ajalla suoritettujen opintojen hyväksi luvuista. Lukion aikana käydään läpi kursseja mitkä tarjoavat hyvät valmiudet aloittaa työelämä lukion jälkeen ennen jatko-opintojen tai esim. asepalveluksen aloittamista. Lukio-opiskelun ulkopuolella suoritettujen työelämätaitoja lisäävien opintokokonaisuuksien hyväksi lukuja laajennetaan ja selkiytetään. Tällaisia vapaavalintaisia opiskelijan omalla ajalla suorittamia ja Työelämäpassiin kirjattavia opintokokonaisuuksia voisivat olla mm: Hygieniapassi, Atk-ajokortti, Alkoholipassi, Työturvallisuuskortti sekä Tulityökortti.

5.3 Mikä on hankkeen uutuus- tai lisäarvo? Mitä toimintatapojen muutosta halutaan saada aikaan?

Nykyään lukio-opinnot ovat kaukana elinkeinoelämästä eikä varsinaisia työelämään suoraan liittyviä opintomahdollisuuksia tarjota. Hankkeessa on tarkoitus lähentää yritysten ja lukion yhteistyötä tuomalla osa kursseista tai jopa kokonaisia kursseja suoritettavaksi yritysten, yhteisöjen ja/tai julkisen sektorin työpaikoille. Näin saadaan lisättyä opiskelijoiden työelämä-tietoisuutta ja -osaamista eri aineiden opetus suunnitelmassa olvien kurssien avulla.

Tarkoitus on suunnitella erittäin laaja opintokokonaisuus, jolla tehostetaan lukiolaisten opiskelua. Hanke voi hyödyntää Keski-Suomen Lukio –hankkeessa hyväksi todettuja toimintatapoja ja valmiiksi luotuja verkostoja. Keski-Suomen Lukio -hankkeessa opetushenkilöstö ja lukioiden johto paransivat työelämään liittyviä tietotaitoja ja ohjausprosesseja. Hankkeessa luotiin myös uusia menetelmiä ja käytänteitä lukio-opiskelijan työelämä-kokemuksien lisäämiseksi sekä rakennettiin yhteistyöverkostoja. Yhteistyö hankelukioiden opettajien kanssa jatkuu siten, että hankkeeseen nimetyt vastuupettajat ja opinto-ohjaajat osallistuvat hankkeen toimenpiteiden valmisteluun.

Yrityksiä pyydetään myös pitämään tietoisku ja teoriapainotteisia tunteja lukioihin. Tarkoitus tuoda käytännön asiaa opiskelijoille sekä innostaa ja kannustaa jatko-opintopaikkojen valinnassa. Tietoiskujen pitäjät voivat olla esim. menestyneitä nuoria entisiä lukioiden opiskelijoita, joilla on nykyään omaa yritystoimintaa tai ovat paikallisen yrityksen palveluksessa.

5.4 Mitkä ovat hankkeen varsinaiset kohderyhmät?

Saarijärvi - Viitasaariseudun lukio-opiskelijat.

Saarijärvi - Viitasaariseudun lukioiden opettajat.

Hankkeen nimi: Lukiota käytännön taitaja

5.5 Mitkä ovat hankkeen välilliset kohderyhmät?

Seutukunnan yritykset, jotka saavat tulevaisuudessa entistä työelämätietyisempää ja -taitoisempaa työvoimaa, potentiaalisia johtajia tai jopa yritysten jatkajia. Tämä parantaa yrityksiä laadukkaan kausityövoiman hankinnassa, mikä harvaanasutulla alueella voi olla suurikin haaste.

Yhteisöt ja järjestöt, joihin saadaan innostettua nuoria mukaan toimintaan.

Alue ja maakunta, joka tunnetaan tulevaisuudessa innovatiivisista ja yhteistyökykyisistä lukioista.

Julkisen sektorin toimijat sekä muut yhteistyökumppanit.

6 Toteutus ja tulokset

6.1 Mitkä ovat hankkeen konkreettiset toimenpiteet tavoitteiden saavuttamiseksi?

Paikallisten yritysten, lukioiden opetushenkilöstön, opiskelijoiden ja muiden toimijoiden kanssa laaditaan opintokokonaisuus niistä keskeisistä sekä lukio-opetuksena että työpaikoilla harjoittelussa opiskeltavista keskeisistä työelämätaidoista. Laadittava opintokokonaisuus sisältää myös yrittäjyyskurssin sekä sisäisestä yrittäjyydestä että valmennuksen omaan yrittäjyyteen.

Työssä oppiminen on mahdollista yrityksissä ja julkisen sektorin työpaikoilla. Kullekin työpaikalle laaditaan oma työpaikkakohtainen työssä oppimisen suunnitelma sekä yleisellä (esim. työpaikan työkuultuuri) että työtehtävätasolla (esim. hyvä asiakaspalvelu). Työssä oppiminen toteutetaan loma-aikoina tai erikseen sovittuna sesonkiajankohtana.

Kartoitetaan työssä menestymisen kannalta sellaiset lukio-opintojen ulkopuolella suoritettavat, lähinnä harrastuneisuuteen liittyvät (sertifioidut) opintokokonaisuusmahdollisuudet, jotka kartuttavat työelämätaitoja. Näille laaditaan erillinen hyväksilukusuunnitelma osana lukion oppimäärää. Tällaisia opintokokonaisuuksia voisivat olla mm. Hygieniaopassi, Järjestyksenvalvojan peruskurssi, Atk-ajokortti, Alkoholipassi, Työturvallisuuskortti ja Tulityökortti.

Suoritettuaan (vähimmäismäärän) suunnitelluista työelämätaitoja kartuttavista kursseista ja hyväksiluvuista, lukion opiskelijalle myönnetään Lukiolaisen Työpassi. Hankkeessa suunnitellaan ja toteutetaan lukiolaisen työpassin sisältö, arviointikriteerit ja arvioinnin periaatteet niin, että siitä on luettavissa opiskellut yleiset ja tehtäväkohtaiset taidot ja osaaminen (Työpassin sisältö kuvattu tarkemmin kohdassa 5.2.).

Hankeeseen palkattavalla hankevetäjällä on avain rooli uusien kurssikokonaisuuksien suunnittelussa ja toteuttamisessa. Hän tulee myös olemaan linkki lukioiden ja yritysten välillä sekä eräänlainen väylä opiskelijoiden ideoiden esille tuomisessa. Hankevetäjä myös järjestää erilaisia lukioiden yhteisiä infopäiviä, joiden tarkoituksena on innostaa opiskelijoita sekä tarjota heille ideoita ja ajatuksia tulevaisuuden suunnitelmien kirkastamiseksi. Infopäivillä, joihin kutsutaan esiintyjiksi esim. menestyviä lukioista valmistuneita entisiä opiskelijoita, pyritään myös helpottamaan sekä kannustamaan opettajia tarvittaessa uudistamaan opetustapoja ja ehkä jopa ottamaan esimerkkejä työelämästä kurssien sisältöjen valmisteluun ja toteutukseen. Samalla hyödynnetään seudulla järjestettäviä muita tilaisuuksia, esim. Keksintöjenviikko.

Hankevetäjä pyrkii myös aktiivisesti ja ennakkoluulottomasti etsimään uusia liiketoimintamalleja ja – avauksia opiskelijoiden avulla esim. erilaisten työpajojen avulla. Tällaisia tulevaisuuden yritysideoita pystytään hankkeen aikana jalostamaan eteenpäin tarjoten opiskelijoille ammattimaista sparrausapua hyödyntäen esimerkiksi Suomenselän Yrityskummien laajaa verkostoa.

Hankkeessa pyritään tekemään myös tiivistä yhteistyötä muiden kehittämishankkeiden kanssa. Tällaisia hankkeita ovat esimerkiksi Innovapriikki-hanke sekä Lyyti-hanke. Esim. Innovapriikki-hankkeen avulla pystytään lukiolaisten ideoita viemään teoriatasolta käytäntöön turvallisesti ja ammattitaitoisen opastuksen alaisena. Nuori lukiolainen pystyy

Hankkeen nimi: Lukiosta käytännön taitajia

siis ennakkoluulottomasti testaamaan esimerkiksi yritysideoita käytännössä.

6.2 Mitä tuloksia hankkeella saadaan aikaan? Mitä lyhyen ja pitkän aikavälin vaikutuksia sillä on?

Lyhyellä aikavälillä

Hankkeen ansiosta lukioiden opiskelijoille muodostuu kattava ja realistinen kuva yritystoiminnasta niin paikallisella kuin myös kansallisella tasolla. Heille tarjotaan paljon tietoa ja kokemuksia seuraavaa koulutuspaikkaa ja/tai ammatinvalintaa varten. Heille tarjotaan myös mahdollisuus tuoda esiin ja kehittää omia hyvin ennakkoluulottomia ideoita ja jalostaa niistä toimivia kokonaisuuksia.

Nuoret saadaan myös mukaan työelämään kurssien ja projektien avulla, jolloin tietoisuus kasvaa erilaisista mahdollisuuksista.

Pitkällä aikavälillä

Lukiolaisen työpässi otetaan yleisesti käyttöön, parantaen nuorten lukiolaisten työllistymistä sekä jatko-opiskelupaikan ja uravalintaa.

Lukioiden henkilökunnan sitoutuneisuuden, osaamisen ja tietoisuuden kasvaessa he voivat olla enemmän tukemassa opiskelijoita valintoja tehtäessä jatkoipaikkojen ja ammatinvalintojen kanssa. Lukiot pystyvät myös uudistamaan opintosuunnitelmansa nykypäivän vaatimusten mukaiseksi.

6.3 Miten hakemuksen kohteena olevaa toimintaa jatketaan ja tuloksia sekä kokemuksia hyödynnetään hankkeen päättymisen jälkeen?

Opetushenkilöstön sitouttaminen ja uuden toimintatavan lanseeraaminen tapahtuu hankkeen aikana järjestettävien yhteisten valmennusten ja tapaamisten avulla. Valmennuksen järjestäminen koko opetushenkilöstölle on toimenpiteiden juurruttamisen vuoksi tärkeää.

Eri toimijoiden (Lukioiden, yritysten, yhdistysten, järjestöjen sekä muiden oppilaitosten) yhteistyötä tiivistetään entisestään, kurssimuotoinen työssä oppiminen tuodaan kaikille tutuksi ja sitä kehitetään edelleen palvelemaan paremmin oppilaitosten ja elinkeinoelämän tarpeita.

Lukiolaisen Työpässi ja siihen sisältyvät kurssit ja opintokokonaisuudet sisällytetään lukio-opintoihin ja kehitetään edelleen. Hankkeessa syntyviä hyviä käytäntöjä (esim. työpajat, infotilaisuudet, yhteistyö verkoston kanssa yms.) kehitetään edelleen ja otetaan käyttöön seudullisesti.

7 Kustannusarvion ja rahoitussuunnitelman tiivistelmä

Hankkeelle haetaan ennakkoa ☐ Kyllä ☒ Ei
Kustannusmalli Flat rate 17 % palkkakustannuksista

A Hankkeen kustannukset ja rahoitus

Hankkeen nimi: Lukiosta käytännön taitajia

Kustannukset	Yhteensä €
1 Palkkakustannukset	96 000
2 Ostopalvelut	49 300
3 Muut kustannukset	15 300
4 Flat rate	16 320
Kustannukset yhteensä	176 920
5 Tulot	0
Nettokustannukset yhteensä	176 920

Rahoitus	Yhteensä €	Osuus nettokustannuksista (%)
1 Haettava ESR- ja valtion rahoitus	141 536	80
2 Kuntien rahoitus	35 384	20
3 Muu julkinen rahoitus	0	0
4 Yksityinen rahoitus	0	0
Rahoitus yhteensä	176 920	100

B Erikseen raportoitavat osallistujien palkkakustannukset ja niiden rahoitus (joihin ei myönnetä ESR:n ja valtion rahoitusta)

Kustannukset	Yhteensä €
6 Kunnat	0
7 Muu julkinen	0
Yhteensä	0

Rahoitus	Yhteensä €
5 Kuntien rahoitus	0
6 Muu julkinen rahoitus	0
Yhteensä	0

Kustannusarvio yhteensä	176 920
--------------------------------	----------------

Rahoitussuunnitelma yhteensä	176 920
-------------------------------------	----------------

8 Muilta rahoittajilta haettu rahoitus

8.1 Mitä sitovia sopimuksia tai aiesopimuksia on rahoitussuunnitelmassa esitetystä muun julkisen rahoituksen, kuntarahoituksen ja yksityisen rahoituksen osuuksista (ml. omarahoitussosuus)?

Omarahoitusosuudesta on olemassa rahoitussuunnitelma, joka löytyy hakemuksen liitteestä.

Rahoitussuunnitelman osapuolten sopimukset ovat hakemuksen jättöhetkellä periaatepäätöksiä, koska aikataulusta johtuen virallisia päätöksiä ei olla vielä saatu.

8.2 Onko hankkeeseen haettu tai ollaanko hakemassa rahoitusta muilta rahoittajilta? Mistä ja milloin rahoitusta on haettu? Kuinka paljon rahoitusta on haettu tai myönnetty?

Hankkeelle ei haeta rahoitusta muilta rahoittajilta.

9 Yhteydet muihin hankkeisiin

9.1 Mihin muihin Manner-Suomen rakennerahasto-ohjelmasta rahoitettaviin hankkeisiin tai hankekokonaisuuksiin hakemus liittyy ja miten? (Merkitse myös hakemusnumerot tai hankekoodit.)

Innovapriikki -hanke (300644)

Innovapriikki -hankkeen avulla voidaan lukiolaisten tuottamia yritysideoita kokeilla aidossa yritys ympäristössä. Innovapriikki -hankkeessa mukana olevat yritykset Pohjoisen Keski-Suomen alueelta saavat näin innovaattisia uusia ideoita tuotteidensa kehittämiseksi. Lukiosta käytännön taitajia -hankkeen opiskelijat saavat puolestaan hyviä kontakteja seudun yrityksiin, mahdollisia harjoittelupaikkoja tai jopa urasuunnittelulle pohjan. Opiskelijat saavat myös hyvän käsityksen seudun yrityksistä sekä eri toimialoista.

Lyyti – hanke

Ylä-Savon seudulla käynnistynyt Lyyti-hankkeen tavoitteista sekä toimenpiteistä löytyy samankaltaisuutta Lukiosta käytännön taitajia -hankkeen kanssa. Näillä kahdella hankkeella on selkeä synergiaetua hyvien käytäntöjen ja kokemusten jakamisessa. Yhteistyö mahdollisuuden selvittäminen ja yhteistyön käytännön toteuttaminen hyödyntäisi molempia hankkeita.

Hankkeen nimi: Lukiota käytännön taitajia

9.2 Mihin muista rahoituslähteistä rahoitettaviin hankkeisiin tai hankekokonaisuuksiin hakemus liittyy ja miten? (Merkitse myös hakemusnumerot tai hankekoodit, jos niitä on.)

Suunnitteluvaiheessa muista rahoituslähteistä rahoitettavien hankkeiden kanssa ei olla käyty keskustelua mahdollisista yhteistyökuvioista. Mikäli hankkeen toteutuksen aikana nousee esille mahdollisia yhteistyökuvioita muiden hankkeiden tai toimijoiden kanssa niin Lukiota Käytännön taitajia -hanke on mieluusti tarkastamassa kaikki yhteistyön mahdollisuuden. Avoimella suuntautumisella muita hankkeita ja toimijoita kohtaa parannetaan kohderyhmän, eli opiskelijoiden tulevaisuuden uravalintoja ja suunnitelmia.

10 Maantieteellinen kohdealue

☒ Hankkeen toiminta kohdistuu yhden maakunnan alueelle	☐ Hankkeen toiminta kohdistuu usean maakunnan alueelle	☐ Hankkeen toiminta on valtakunnallista
Maakunnat Keski-Suomi		
Seutukunnat Saarijärven-Viitasaaren		
Kunnat Kannonkoski, Karstula, Kinnula, Kivijärvi, Kyyjärvi, Pihtipudas, Saarijärvi, Viitasaari		

Jos hanke toteutetaan yhdessä paikassa, mikä on toteutuspaikan osoite?

Jakeluosoite	Postinumero	Postitoimipaikka
--------------	-------------	------------------

11 Hakijan osaaminen, hankkeen riskiarviointi ja ohjausryhmä**11.1 Minkälainen on hakijan osaaminen ja kokemus hankkeiden toteuttamisesta ja hankesuunnitelman mukaisesta sisällöllisestä teemasta?**

Hankkeen yhteyshenkilö on ollut monessa lukioihin ja nuoriin kohdistuvassa hankkeessa mukana, niin toteuttajana kuin myös ohjausryhmissä. Mm. Keski-Suomen lukiohanke, Osaava Keski-Suomi -hanke sekä Nuori Johtaja -hanke. Hän on myös toiminut vapaa-ajalla hankkeiden vastaavana henkilönä.

Hankkeen yhteyshenkilö työskentelee Pihtiputaan ja Viitasaaren lukioiden rehtorina, joten hankesuunnitelman mukaisesta sisällöstä on vahvaa osaamista ja tietoa.

11.2 Minkälaisia riskejä hankkeen toteuttamiseen liittyy ja miten riskejä hallitaan?

Riski	Toimenpiteet riskin toteutumisen todennäköisyyden pienentämiseksi
Kohderyhmän passiivinen osallistuminen hankkeen toimenpiteisiin	Riskiä pyritään välttämään aktiivisella viestinnällä, markkinoinnilla ja tarjoamalla kontakteja. Informointi seutukunnan positiivisesta tulevaisuudesta sekä mielenkiintoisista mahdollisuuksista motivoivat kohderyhmää osallistumaan hankkeen toimenpiteisiin.
Hankkeen toimenpiteet eivät jatku hankkeen päätyttyä	Juuruttamalla uusi toimintamalli seutukunnan lukioiden perusopetukseen, jolla varmistetaan hankkeen toimenpiteiden jatkuvuus. Myös positiiviset kokemukset hankkeen aikana varmistavat jatkuvuuden.

11.3 Esitys hankkeen ohjausryhmän kokoonpanoksi

Pohjoisen Keski-Suomen Lukioiden edustajat 1 hlö / lukio (4-5kpl)

Mukaan lähtevien kuntien nimeämät edustajat 1 hlö / kunta (4-5 kpl)

Sekä mahdollisesti Saarijärvi-Viitasaari seudun kehittämissyhtiöiden edustajat 1 hlö / kehittämissyhtiö (2-3kpl)

Rahoittajan edustaja(t)

Yhteensä noin 9 - 14 hlöä

Hankkeen nimi: Lukiosta käytännön taitajia

Tarvittaessa ohjausryhmän kokouksiin voidaan kutsua myös asiantuntijajäseniä kokouksessa käsiteltävien teemojen mukaan.

Asiantuntijajäsenet voivat olla esimerkiksi yrittäjiä tai yhdistyksien toimijoita.

12 Hakemusvaiheessa ilmoitettavat arviot hankekohtaisista seurantatiedoista

12.1 Hankkeeseen osallistuvien yritysten arvioitu lukumäärä

Henkilöstömäärä	Yritysten lukumäärä
Mikroyritys	10
Pieni yritys	6
Keskisuuri yritys	2
Suuryritys	
Yhteensä	18

12.2 Hankkeeseen osallistuvien henkilöiden lukumäärät hankkeen keston ajalta työmarkkina-aseman mukaan, naisten määrä eriteltyinä

	Työttömät (ml. pitkäaikaistyöttömät)	Yleissivistävässä / ammatillisessa koulutuksessa olevat	Työssä olevat (ml. yrittäjät)	Työmarkkinoiden ulkopuolella olevat	Yhteensä
Alle 25-vuotiaita		331			331
25-29-vuotiaita					0
30-54-vuotiaita			45		45
Yli 54-vuotiaita			0		0
Yhteensä	0	331	45	0	376
Joista naisia		198	40		238

12.3 Osallistujien henkilökoulutus- ja henkilötyöpäivät koko hankkeen keston ajalta

	Yhteensä
Lähiopetuspäiviä	1 475
Etäopetuspäiviä	900
Tukityöllistämispäiviä	
Ohjaus- tai konsultointipäiviä	500
Muita henkilötyöpäiviä	
Yhteensä	2 875

12.4 Hankkeeseen osallistuvien alle 30-vuotiaiden, 30-54-vuotiaiden ja yli 54-vuotiaiden koulutustausta, naisten määrä eriteltyinä

Toimintalinja 4. Koulutus, ammattitaito ja elinikäinen oppiminen

Erityistavoite 9.1. Siirtymävaiheita ja koulutuksellista tasa-arvoa tukevien palveluiden parantaminen

Hankkeen nimi: Lukiosta käytännön taitajia

	Osallistujat ilman perusasteen (ISCED 1) koulutusta	Alemman perusasteen (ISCED 1) ja ylemmän perusasteen (ISCED 2) koulutuksen suorittaneet	Keskiasteen (ISCED 3) tai keskiasteen jälkeisen (ISCED 4) koulutuksen suorittaneet	Korkea-asteen koulutuksen (ISCED 5 to 8) suorittaneet	Yhteensä
Alle 30-vuotiaita		331			331
30-54-vuotiaita			0	45	45
Yli 54-vuotiaita			0		0
Yhteensä	0	331	0	45	376
joista naisia		198	0	40	238

12.5 Hankkeeseen osallistuvien opinto-ohjaajien, uraneuvojien ja muiden ohjauspalveluiden asiantuntijoiden lukumäärä, naisten määrä eriteltynä

Toimintalinja 4. Koulutus, ammattitaito ja elinikäinen oppiminen

Erityistavoite 9.1. Siirtymävaiheita ja koulutuksellista tasa-arvoa tukevien palveluiden parantaminen

	Yhteensä
Osallistuvat opinto-ohjaajat, uraneuvojat ja muut ohjauspalveluiden asiantuntijat	4
joista naisia	4

13 Horisontaaliset periaatteet

13.1 Sukupuolten tasa-arvo

	Kyllä	Ei	Perustelu
Hankkeessa on tehty toimintaympäristön analyysi sukupuolinäkökulmasta	☐	☒	Ei ole tehty toimintaympäristön analyysia sukupuolinäkökulmasta.
Sukupuolinäkökulma on huomioitu hankkeen toiminnassa (valtavirtaistaminen)	☐	☒	Sukupuolinäkökulmaa ei ole huomioitu hankkeen toiminnassa, vaan hanke on sukupuolineutraali.
Hankkeen päätavoite on sukupuolten tasa-arvon edistäminen	☐	☒	Hanke edistää lukiosta valmistuvien opiskelijoiden uravalintoja joten hankkeessa ei oteta kantaa sukupuolten tasa-arvon edistämiseen.

13.2 Kestävä kehitys

Hankkeen nimi: Lukiosta käytännön taitajia

Vaikutuksen kohde	Vaikutusaste		Perustelu
	Välitön vaikutus	Välillinen vaikutus	
Ekologinen kestävyys			
Luonnonvarojen käytön kestävyys			Koska maakunnan yhtenä kärkialana on biotalous, koulutus ja tulevaisuuden ammatit/työpaikat kohdistuvat kärkialoja kohden.
Ilmastonmuutoksen aiheuttamien riskien vähentäminen			
Kasvillisuus, eliöt ja luonnon monimuotoisuus			Biotalous vaikuttaa yhteistyökumppaneiden ja lukioiden tiiviin yhteistyön vuoksi.
Pinta- ja pohjavedet, maaperä sekä ilma (ja kasvihuonekaasujen väheneminen)			
Natura 2000 -ohjelman kohteet			
Taloudellinen kestävyys			
Materiaalit ja jätteet			
Uusiutuvien energialähteiden käyttö			Biotalous vahva läsnäolo maakunnassa vaikuttaa uusiutuvan energian käyttöön.
Paikallisen elinkeinorakenteen kestävä kehittäminen	7	3	Hankkeen tavoitteena on vahvistaa lukiosta valmistuvien opiskelijoiden uravalintoja ja tarjota tietoisuutta paikallisesta elinkeinorakenteesta ja sen mahdollisuuksista.
Aineettomien tuotteiden ja palvelujen kehittäminen			
Liikkuminen ja logistiikka			
Sosiaalinen ja kulttuurinen kestävyys sekä yhdenvertaisuus			
Hyvinvoinnin edistäminen	5		Hankkeen tavoitteena on ehkäistä nuorten syrjäytymistä.
Tasa-arvon edistäminen			
Yhteiskunnallinen ja kulttuurinen yhdenvertaisuus			
Kulttuuriympäristö			
Ympäristöosaaminen			

14 Liitteet

Karstulan lukion sopimus osallistumisesta
Karstulan kunnan sopimus osallistumisesta
Muiden kuntien sopimus osallistumisesta
Viitasaaren lukion sopimus osallistumisesta_2
Rahoitussuunnitelma 24082015
Kinnulan lukion sopimus osallistumisesta

Hakija vakuuttaa tässä hakemuksessa ja sen liitteissä antamansa tiedot oikeiksi.

Viranomaisella on oikeus tarkastaa hakijaa koskevat verovelkatiedot, arvonlisäverovelvollisuutta koskevat tiedot sekä muut tarvittavat toiselta viranomaiselta saatavat tiedot, joilla voi olla vaikutusta rahoituksen myöntämiseen. Yhteishankkeessa tarkastusoikeus koskee kaikkia hakijoita ja tuen siirto –menettelyssä hakijan lisäksi kaikkia tuen siirronsaajia.

Päiväys ja hakijaorganisaation sähköinen allekirjoitus

3.2.2016 RÄISÄNEN PENTTI
Rehtori

(Allekirjoitettu sähköisesti vahvalla Katso-tunnistautumisella)

